

ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

ว่าด้วยการช่วยเหลือทางกฎหมายและจัดหาทุนความว่าต่างแก่ต่างคดีแก่คนพิการ

พ.ศ. ๒๕๕๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ (๕) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ จึงกำหนดระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยการช่วยเหลือทางกฎหมายและจัดหาทุนความว่าต่างแก่ต่างคดีแก่คนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ผู้ขอรับการช่วยเหลือ” หมายความว่า คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“คดี” หมายความว่า คดีแพ่ง คดีอาญา คดีปกครอง คดีแรงงาน และคดีทรัพย์สินทางปัญญา

“หน่วยบริการในพื้นที่” หมายความว่า องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล เมืองพัทยาหรือองค์กรอื่นตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนด

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

ข้อ ๔ ให้มีคณะกรรมการช่วยเหลือทางกฎหมายซึ่งคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติแต่งตั้งทำหน้าที่กำหนดรายละเอียดในการช่วยเหลือทางกฎหมายและจัดหาทุนความว่าต่างแก่ต่างคดีแก่คนพิการ อัตรารายเงิน รายการให้การช่วยเหลือ มาตรฐานการให้บริการ การฝึกอบรม และการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สามารถจัดบริการแก่คนพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๕ ให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดทำหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพเกี่ยวกับการช่วยเหลือทางกฎหมายและจัดหาทุนความว่าต่างแ่ต่างคดีแ่คนพิการในจังหวัด

ข้อ ๖ เพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิตามกฎหมาย ให้คนพิการได้รับการช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดหาทุนความว่าต่างแ่ต่างคดีในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (๑) การให้คำปรึกษาหารือทางกฎหมาย
- (๒) การให้ความรู้ทางกฎหมาย
- (๓) การจัดทำนิติกรรมสัญญา
- (๔) การไกล่เกลี่ยหรือการประนีประนอมยอมความ
- (๕) การจัดหาทุนความ
- (๖) การให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ ในทางคดี

ข้อ ๗ ผู้ขอรับการช่วยเหลือทางกฎหมาย อาจยื่นคำขอเป็นหนังสือ ด้วยวาจา หรือส่งทางไปรษณีย์ เพื่อขอรับการช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดหาทุนความว่าต่างแ่ต่างคดี ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้แจ้งหรือยื่นคำขอต่อกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือสถานที่อื่นตามที่อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการประกาศกำหนด

(๒) ในท้องที่จังหวัดอื่น ให้แจ้งหรือยื่นคำขอต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหรือที่หน่วยบริการในพื้นที่ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศกำหนด

ในกรณีที่ผู้ขอรับความช่วยเหลือเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถหรือคนไร้ความสามารถ หรือในกรณีที่คนพิการมีสภาพความพิการถึงขั้นไม่สามารถไปยื่นขอรับบริการด้วยตนเองได้ ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาลหรือผู้ดูแลคนพิการ แ่แต่กรณี อาจยื่นคำขอรับการบริการช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดหาทุนความว่าต่างแ่ต่างแทนก็ได้

ข้อ ๘ แบบคำขอต้องใช้ถ้อยคำสุภาพ และต้องมี

- (๑) ชื่อ สกุล และที่อยู่ของผู้ขอรับการช่วยเหลือ
- (๒) ชื่อ สกุล หรือชื่อหน่วยงานที่เป็นคู่กรณีในข้อพิพาทหรือคดี
- (๓) การกระทำทั้งหลายที่เป็นเหตุแห่งการยื่นคำขอรับการช่วยเหลือ พร้อมทั้งข้อเท็จจริงหรือ

พฤติการณ์ตามสมควรเกี่ยวกับการกระทำความดังกล่าว

(๔) เอกสาร วัสดุอุปกรณ์ หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เกี่ยวกับการยื่นคำขอรับการช่วยเหลือ และในกรณีที่ตนจะฟ้องคดีหรือถูกฟ้องคดีต้องมีเอกสารเกี่ยวกับเรื่องนั้นด้วย

(๕) การช่วยเหลือที่คนพิการต้องการ

(๖) ลายมือชื่อหรือลายพิมพ์นิ้วมือหรือแคงไคของผู้ยื่นคำขอ

คำขอรับการช่วยเหลือใดมีรายการไม่ครบ ไม่ชัดเจน หรือไม่อาจเข้าใจได้ ให้หน่วยงานซึ่งรับคำขอตามข้อ ๗ ให้คำแนะนำแก่ผู้ยื่นคำขอ เพื่อดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้อง หรือมาให้ถ้อยคำภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีผู้ขอรับการช่วยเหลือมิได้ดำเนินการตามวรรคสอง ให้ถือว่าผู้นั้นไม่ประสงค์ที่จะรับการช่วยเหลือดังกล่าว

ข้อ ๕ เมื่อได้รับคำขอตามข้อ ๗ แล้ว ให้หน่วยงานซึ่งรับคำขอดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ลงสารบบตามประเภทของการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อสะดวกแก่การควบคุมดูแลและติดตามประเมินผล

(๒) ในกรณีสั่งไม่รับดำเนินการให้การช่วยเหลือ ให้แจ้งคำสั่งดังกล่าวพร้อมทั้งแสดงเหตุผลเป็นหนังสือ ตลอดจนคืนเอกสารหลักฐานให้แก่ผู้ขอรับการช่วยเหลือโดยเร็ว

(๓) ในกรณีเห็นสมควรดำเนินการให้การช่วยเหลือและจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือทางกฎหมายหรือจัดหาทนายความในการว่าต่างแก้ต่างทางคดี ให้ดำเนินการส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจพิจารณาตามระเบียบนี้ต่อไป

ข้อ ๑๐ ให้หน่วยงานซึ่งรับคำขอพิจารณาให้การช่วยเหลือคนพิการ โดยประสานงานกับสำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักงานอัยการสูงสุด หรือสำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนประจำจังหวัด หรือหน่วยงานอื่นที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนดให้เป็นหน่วยงานสำหรับให้บริการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน ศูนย์ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน กระทรวงยุติธรรมหรือสำนักงานยุติธรรมจังหวัด สภานายความ หรือหน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรภาคเอกชนซึ่งมีภารกิจเกี่ยวข้องเพื่อให้การช่วยเหลือทางกฎหมายหรือจัดหาทนายความในการว่าต่างแก้ต่างทางคดีแก่คนพิการก็ได้

ในกรณีหน่วยงานหรือองค์กรตามวรรคหนึ่ง พิจารณาให้การช่วยเหลือและต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการช่วยเหลือทางกฎหมายหรือจัดหาทนายความเพื่อว่าต่างแก้ต่างทางคดี ให้หน่วยงานซึ่งรับคำขอตามข้อ ๗ ส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจตามระเบียบนี้พิจารณาสั่งการต่อไป

ข้อ ๑๑ ค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือทางกฎหมายหรือจัดหาทนายความว่าต่างแก้ต่างคดี ได้แก่

- (๑) การวางเงินค่าธรรมเนียมศาล
- (๒) ค่าจ้างทนายความเพื่อว่าต่างแก้ต่างในคดี
- (๓) การวางเงินเป็นหลักประกันในการปล่อยตัวชั่วคราว
- (๔) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือทางกฎหมายหรือจัดหาทนายความว่าต่างแก้ต่างในคดี ให้เป็นไปตามอัตราที่เลขาธิการประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยอาจให้การช่วยเหลือเต็มจำนวนหรือบางส่วนก็ได้

ในกรณีที่มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนอื่นของทางราชการสำหรับการปฏิบัติงานนั้นแล้ว ให้เบิกได้ทางเดียว

ข้อ ๑๒ การพิจารณาให้การช่วยเหลือเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามข้อ ๑๑ ให้คำนึงถึงหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ขอรับการช่วยเหลือมีความจำเป็น เนื่องจากมีรายได้น้อยกว่าเกณฑ์ที่เลขาธิการประกาศกำหนด หรือเป็นคดีที่คนพิการได้รับความเสียหาย เนื่องจากถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

(๒) ผู้ขอรับการช่วยเหลือจะฟ้องหรือถูกฟ้อง มีโอกาสในการชนะคดีในกรณีคำขอตามข้อ ๑๑ (๑) และ (๒)

(๓) ผู้ขอรับการช่วยเหลือมีความประพฤติดีหรือไม่มีพฤติการณ์ว่าจะหลบหนีในกรณีคำขอตามข้อ ๑๑ (๓)

(๔) ไม่ผิดสัญญาตามข้อ ๑๖

ข้อ ๑๓ ในการพิจารณาให้การช่วยเหลือเป็นค่าใช้จ่ายตามข้อ ๑๑ ให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้ อาจมอบหมายให้ผู้ประกอบวิชาชีพทนายความหรือผู้เชี่ยวชาญทางกฎหมายพิจารณาให้ความเห็นตามข้อ ๑๒ เพื่อประกอบการพิจารณาในคำขอรายได้ โดยได้รับค่าตอบแทนตามอัตราที่เลขาธิการกำหนดก็ได้

ข้อ ๑๔ ให้สำนักงานแจ้งผลการพิจารณาให้แก่ผู้ขอรับการช่วยเหลือภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับการอนุมัติ

ในกรณีที่ไม่รับให้การความช่วยเหลือตามคำขอ ให้แจ้งเหตุผลพร้อมสิทธิในการอุทธรณ์ต่อผู้ออกคำสั่งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับแจ้งผลการพิจารณา

ข้อ ๑๕ ผู้ขอรับการช่วยเหลือจะต้องทำสัญญาการรับเงินช่วยเหลือจากหน่วยงานซึ่งรับคำขอตามแบบที่เลขาธิการกำหนด

ในกรณีผู้ขอรับการช่วยเหลือไม่ทำสัญญาภายในกำหนดเวลาที่ได้รับแจ้ง โดยไม่แจ้งเหตุขัดข้อง ให้ถือว่าผู้นั้นไม่ประสงค์จะขอรับการช่วยเหลือ

ข้อ ๑๖ ผู้ขอรับการช่วยเหลือต้องคืนเงินที่ได้รับการสนับสนุนให้แก่สำนักงาน ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เงินค่าธรรมเนียมและค่าทนายความที่ได้ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

(๒) เงินหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว เมื่อความรับผิดชอบตามสัญญาประกันหมดไป

ข้อ ๑๗ ในกรณีผู้ขอรับการช่วยเหลือไม่ปฏิบัติตามสัญญา ให้ดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

ข้อ ๑๘ ให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติตั้งงบประมาณประจำปี เพื่อเป็นค่าตอบแทนทนายความหรือค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของคณะอนุกรรมการ สำนักงาน และหน่วยบริการในพื้นที่ตามระเบียบนี้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง

ข้อ ๑๙ ให้เลขาธิการรักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจกำหนดวิธีการปฏิบัติ ตลอดจนกำหนดแบบเอกสารต่าง ๆ ตลอดจนจัดทำรายงานประจำปีเสนอคณะกรรมการเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ